

آینده کتابخانه‌ها؛ حالتی اشتراکی، ماشین‌وار و مشارکتی

با وجود تحولات تکنولوژی، کتابخانه‌ها قادر به ادامه حیات هستند. کتابخانه‌ها همپای تغییرات با سرعت زیاد در حال تغییر هستند. در این دوره گذار، با سوالات بنیادی و مبهمی درباره ارتباطات روبه‌رو می‌شویم که ممکن است به دلیل مبهم بودن آینده پیش‌روی کتابخانه‌ها آن‌ها را از یاد ببریم. گزارش آروپ حاکی از ایجاد رنسانس در برخی از کتابخانه‌هاست که البته نشان‌دهنده آینده‌ای روشن برای کتابخانه‌هاست.

آروپ^۱ کارگاه‌های آموزشی در چهار شهر تشکیل داد که طیف و یعی از افراد علاقه‌مند در کتابخانه‌ها را گرد هم آورد. این گزارش ایده‌هایی را از پروژه‌های موجود و ایده‌هایی برای آینده جمع‌آوری کرده است که چهار موضوع اصلی آن عبارتند از:

به علت کمبود بودجه و ترس از چاره‌گزینی به صورت آنلاین روند شکل‌گیری آینده‌ای برای کتابخانه‌ها پتانسیل تغییر شکل و تقویت نقشی که کتابخانه‌های عمومی، دانشگاهی و اشتراکی اجرا می‌کنند را دارد.

دانش مشارکتی

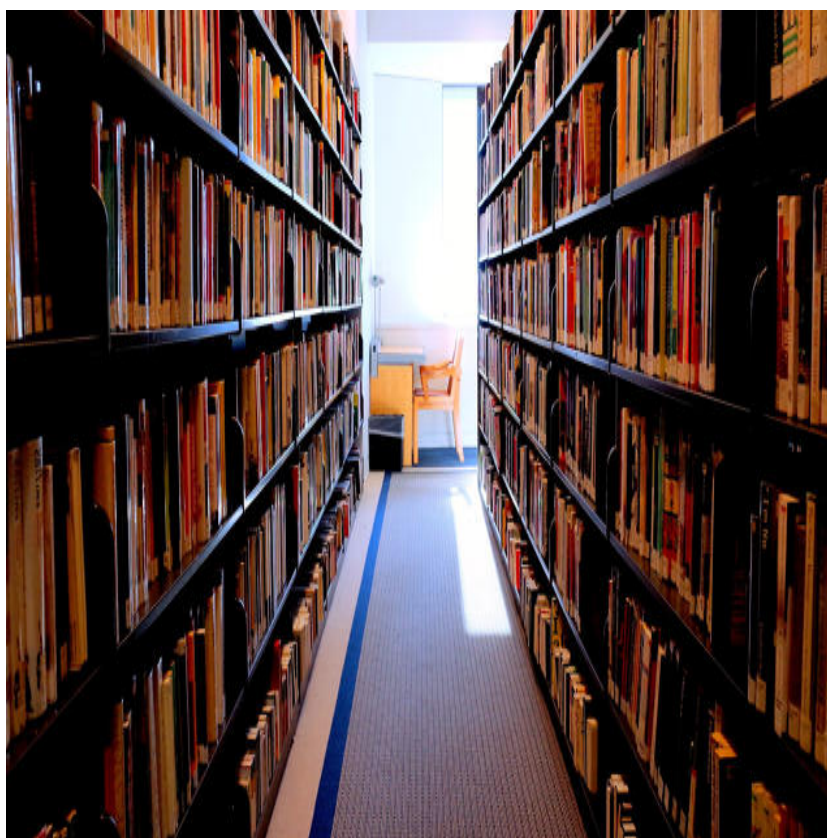
وینت سرف^۲: "کتابخانه‌ها همیشه در حفظ دانش و اطلاعات نقش داشته‌اند. در گذشته اطلاعات فقط در کتابها ثبت می‌شد، اما امروزه اطلاعات برای ذخیره نیازمند ابزارهایی مانند دی.وی.دی، فلاپی دیسک، فایل‌های فشرده هستند. این زیرساخت‌ها اختراع شده‌اند که ما از ذخیره طولانی مدت دانش دیجیتالی شده اطمینان کسب کنیم و قابلیت استفاده مجدد برایمان میسر شود."

کتابخانه‌ها می‌توانند با بهره‌برداری از شبکه‌های آنلاین، طیف وسیعی از مخاطبان را به استفاده از آرشیوهای نهانی توانا سازند. کتابخانه کنگره از **فلیکر^۳** برای به اشتراک‌گذاری عکس‌های آرشیوی آنلاین استفاده کرد و از این طریق امکان برچسب‌گذاری^۴ رکورها را ایجاد کرد. کتابخانه‌ها می‌توانند منجر به سرمایه‌گذاری مشارکتی شوند. کیکستاتر از این طریق حدود یک میلیارد دلار برای کتابخانه‌ها سودآوری داشته است و در بین سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ بیش از ۱۵۰ کتابخانه در این پروژه از طریق سایت‌ها به تأمین بودجه مبادرت ورزیدند.

امکان همکاری

کتابخانه‌ها با ایجاد امکان یادگیری شخصی قادر خواهند بود جنبه مشارکتی خود را تقویت و به سازمان‌های دیگر منعکس کنند. ظهور اقتصاد دانش ارزش جدیدی را در محیط مشارکتی با استفاده از دسترسی به اطلاعات فوری و ایجاد کرده است؛ به این معنی که در این فضاها تعاملات معنی‌داری انجام می‌گیرد و وجود فضای بیشتر باعث ارتباطات بیشتر می‌شود. ممکن است کتابخانه‌ها در آینده ماشین‌آلات پیشرفته‌ای مانند ربات را بکار بگیرند که موجبات جمع‌آوری کتابها و سایر منابع از زیرزمین یا مکان‌های خارجی کتابخانه شود.

به نقل از گزارشی از دانشگاه شیکاگو؛ این شگفت آور است که ربات کتابدار از سال ۲۰۱۱ شروع به کار کرده است.

قلب جامعه

کتابخانه‌ها می‌توانند نقش جدیدی را در جامعه ایفا کنند. برای مثال کتابخانه مرکزی سان فرانسیسکو یک مددکار اجتماعی را برای جستجوی جمعیت بی‌خانمان شهر استخدام کرد. افراد بی‌خانمان در جست و جوی پناهگاهی برای دسترسی به اطلاعاتی در مورد حق و منابع حقوقی مورد نیازشان بودند؛ که توسط کارکنان آموزش حرفه‌ای راهنمایی شدند. در این برنامه بیش از ۱۵ نفر بی‌خانمان، ساکن شدند و ۸۰۰ نفر دیگر صاحب خدمات اجتماعی شدند. کتابخانه‌های زیادی بدون در نظر گرفتن قومیت، سن، جنسیت به جوامع محروم خدمت خواهند کرد.

آموزش بدون مرز

آینده کتابخانه‌ها تعاملی‌تر خواهد شد و استفاده‌کنندگان در سطوح مختلف و از طریق دستگاه‌های هوشمند قابلیت

دسترسی به اطلاعات را خواهند داشت. در آینده مرزهای بین دستگاه‌های شخصی و محیطها از بین خواهند رفت و فضاهای فیزیکی با لایه‌هایی از اطلاعات قابل استفاده کاربران اشباع می‌شود. همزمان دیوارهای کتابخانه‌ها از فضای فیزیکی عبور خواهند کرد و حاوی منابع آنلاین، رسانه‌های اجتماعی، وردپرس، خدمات تلفن همراه، منابع دسترسی آزاد و خدماتی که قبلاً از دید پنهان بودند خواهد شد. سازمانهای جدید می‌توانند به عنوان شرکای توزیع و تبلیغ کتابخانه‌ها فعالیت کنند، همانطور که در مسکو کتابخانه مجازی ادبیات کلاسیک روسیه وجود دارد.

سؤال بزرگ این است که آیا کتابخانه‌ها منابع مورد نیازشان را خواهند داشت؟ اگر آنها نتوانند منابع جایگزین را از طریق سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی بدست بیاورند، دچار سقوط می‌شوند. کیکستار نشان داده است دریافت هدایای مالی و مردمی و وام‌های اجتماعی باعث قدرتمندی و رشد بیشتر آنها خواهد شد.

پانویس ها:

1. Arup
2. Vint Cerf
3. Flickr
4. Tagging

منبع:

این نوشته، ترجمه مطلبی با این عنوان است: [The Future Of Libraries Is Collaborative, Robotic, And Participatory](#)

مترجم: شیرین زاهدی

مشخصات استناددهی به این مقاله

شیرین زاهدی
آینده کتابخانه‌ها؛ حالتی اشتراکی، ماشین‌وار و مشارکتی
کتابدار ۲.۰ – (عنوان لاتین: 2.0 i-Kit@bd@r)

۱۳۹۴

<http://lib2mag.ir/1690>

نویسنده(ها):
عنوان مقاله:
عنوان مجله:
دوره مجله (Vol):
شماره مجله (Issue):
سال (Year):
شناسه دیجیتال (DOI):
لینک کوتاه: